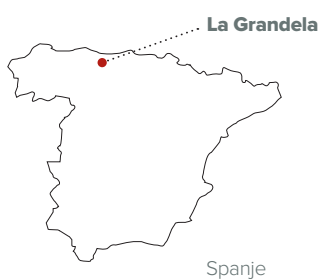

Nederlandse koeien in de bergen van Noord-Spanje

Oscar, Christina en Martin Amor Fernandez melken in de bergen van Asturië 50 koeien. Op 250 meter boven zeeniveau grazen de mrij- en fleckviehkoeien bijna jaarrond tevreden op de bergweides, met uitzicht op de Golf van Biskaje.

TEKST GRIETJE DE VRIES

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Oscar, Christina en Martin Amor Fernandez
bedrijfsnaam	Exploitzazion Ganadera Amor La Grandela
aantal koeien	50
aantal stuks jongvee	45
melkproductie	8000 kg met 4,10% vet en 3,50% eiwit
grondgebruik	42 ha gras, waarvan 20 ha huiskavel

▲
Het bedrijf van de familie kijkt uit op de Golf van Biskaje

Het is een wirwar aan smalle, kronkelende bergweggetjes door het groene heuvellandschap van Noord-Spanje dat we door moeten om bij het bedrijf van familie Amor Fernandez te komen. Hoe hoger we komen, hoe mooier het uitzicht wordt. Vlak voor het hoogste punt van de berg, op ongeveer 250 meter boven zeeniveau, ligt het kleine bedrijf van de familie in het plaatsje La Grandela in Asturië. Naast de stal is het beste uitzichtpunt: de Golf van Biskaje beweegt rustig achter de kustdorpjes en de blauwe lucht gaat boven het zeewater over in bewolking die lichte regen voorspelt. Christina (54), Oscar (57) en hun zoon Martin (31) lopen de stal in, die al een paar decennia de elementen doorstaat. Binnen staan 50 koeien aangeboden, net uitgemolken. Het zijn voornamelijk fleckviehkoeien, maar verrassend genoeg staan er ook een paar Nederlandse mrij's.

Een glimlach van mrij

Ongeveer vijftien jaar geleden zijn Christina en Oscar begonnen met het inkruisen van hun holsteinkoeien. 'We hadden jarenlang een veestapel van 100 procent holstein, maar dat ras paste eigenlijk niet goed bij ons bedrijf', vertelt Christina. Dat komt omdat het bedrijf van

de familie Amor Fernandez een van de weinige is in de provincie Asturië dat de koeien voornamelijk laat weiden. 'In februari gaan de koeien voor het eerst de bergweiden op en in november stallen we ze weer op', vertelt Christina. Ze gaan twee keer per dag terug naar de grupstal om gemolken te worden en krijgen in de winter graskuil en 4,5 kg krachtvoer.

'Maar daar moeten ze het mee doen. We kregen door dat de holsteinkoeien die we hadden, het niet zo goed deden in ons extensieve systeem', verklaart Christina. 'Holsteins zijn fantastische koeien voor andere bedrijven. Maar wij concludeerden dat ons bedrijf vraagt om een ras dat beter overweg kan met onze omstandigheden.' Ze begonnen met montbéliarde in te kruisen en schakelden vlot over op fleckvieh. Met de fleckviehkruisingen zijn ze heel tevreden, maar het zijn de mrij-koeien die een brede glimlach op het gezicht van Christina toveren. Terwijl ze trots naar twee mrij-koeien kijkt die tevreden naast elkaar liggen, legt ze uit waarom. 'De mrij-koeien zijn zo lang jeugdig. Ik had nog nooit van ze gehoord, maar ze hebben me positief verrast.'

Fleckvieh voor kalveropbrengst

Het is dankzij een buurman hogerop in de bergen, een geëmigreerde Duitser, dat ze zijn begonnen met mrij. Hij melkt al langere tijd mrij-koeien en heeft met zijn enthousiasme de familie Amor Fernandez geïnspireerd. 'Een aantal jaren geleden kochten we zestien mrij-koeien uit Nederland. Zelf zijn we nooit in Nederland geweest. De koeien hebben meer van de wereld gezien dan wij', grapt Oscar. De mrij-koeien zijn bewust aangekocht en niet ingekruist, omdat ze volgens de familie raszuiver een stuk beter tot hun recht komen. Ze houden vooral van de typisch Nederlandse koeien vanwege hun formaat, karakter, geboortegemak en levensduur. 'Ze blijven jeugdig tot en met de derde lactatie en zijn over het algemeen erg duurzaam', zegt Oscar en Christina vult aan: 'Ze doen het eigenlijk beter dan fleckvieh. Ook wat betreft melkwaliteit. Ze hebben hogere gehalten, wat tot wel 0,40 cent extra oplevert bij de melkprijs. En zonder ze bij te voeren leveren de mrij-koeien voor de slacht ook een goede prijs op'.

Toch is hun enthousiasme over het mrij-ras niet helemaal terug te zien. Slechts een kwart van de koeien heeft de typische mrij-tekening. 'Dat komt onder andere doordat we nog niet zo lang met de mrij-koeien aan het fokken zijn. En ook al zijn wij fan, de rest van Spanje

De vijftig melkkoeien staan in de winter op de grupstal

Christina Amor Fernandez is erg tevreden met de mrij-koeien

heeft amper gehoord van het ras. Ze gaan als pink of drachtige vaars voor een stuk minder geld weg dan de fleckviehs, terwijl ze minstens net zo goed zijn qua melkproductie en bespiering', verklaart Oscar. 'Dat zien we ook bij de fleckviehkalveren. Die leveren ons gemiddeld 300 euro op en dat halen de mrij-kalveren helaas niet.' Inmiddels bestaat de veestapel voor 40 procent uit fleckvieh, 25 procent mrij en voor de rest holsteinkruislingen, die inmiddels nog maximaal 75 procent holsteinbloed hebben. Of dat de komende jaren gaat veranderen, is afhankelijk van de populariteit van mrij in Spanje. 'Fleckvieh heeft nu een economisch voordeel, maar mocht dat veranderen, dan zet ik met veel plezier meer mrij-koeien in de stal', aldus Christina.

Veel jongvee aangehouden

In de jongveestal, die naast de grupstal is geplaatst, komt de mrij-fokkerij meer naar voren dan bij de koeien. Er staan hier met 45 stuks bijna evenveel kalveren en pinken als melkkoeien. 'We hebben meer jongvee dan we nodig hebben. Dat komt doordat we met holsteins gewend waren aan een hoog vervangingspercentage. We moeten er nog steeds een beetje aan wennen dat onze koeien nu ouder worden', legt Christina uit. 'Daardoor verkopen we koeien, terwijl ze eigenlijk nog wel wat jaren meekunnen. Aan de andere kant verdienen we ook geld met de verkoop van jongvee. In die zin komt het wel goed uit dat we veel jongvee hebben aangehouden.'

De kalveren krijgen na de biest ruim een week koemelk en gaan daarna over op poedermelk tot ze 45 dagen zijn. 'Hoeveel en hoe lang ze melk krijgen hangt af van de voeropname. We geven ze een zelfgemaakt mengsel met gedroogd gras, stro en brokjes.'

Ook het jongvee gaat tussen februari en november naar buiten. Via onverharde paden vanaf het bedrijf hebben de koeien en het jongvee toegang tot zo'n 20 ha huiskavel, deels nog wat hoger de bergen in. Het extensieve boeren lijkt weinig te verschillen met biologisch boeren, en dat blijkt niet zo vreemd. 'Alles was klaar om biologische melk te gaan leveren aan Nestlé, we hadden de papieren bijna ondertekend. Maar we hebben toch besloten het niet te doen', vertelt Oscar. Dat heeft niet zozeer een economische reden, maar komt door een stukje erfgoed waar de familie geen afscheid van wil nemen. 'Mijn overgrootvader is vanuit Bilbao hier gekomen en heeft het bedrijf

gesticht. Daarnaast is mijn opa de medeoprichter van de coöperatieve melkfabriek Central Lechera Asturiana', licht Christina toe. 'Die fabriek verwerkt geen biologische melk, maar we willen daar liever wel aan blijven leveren. Uit respect voor mijn familie.'

Goed inkomen dankzij lage kostprijs

Inmiddels is de vierde generatie aan het boeren op de locatie en zoon Martin is van plan de vijfde generatie te worden. 'We hebben niet veel plannen voor de toekomst, vooral zo doorgaan als het nu gaat. Het gaat namelijk erg goed op de manier die we nu hebben. Ook al ontvangen we geen biologische melkprijs terwijl we nagenoeg biologisch produceren, dankzij onze lage kostprijs hebben we een goed inkomen', vertelt Martin, met een stal op de achtergrond die toch wel eens aan vernieuwing toe zal zijn. Zijn ouders zijn het met hem eens. 'Laatst gingen we eten bij een bevriende boer die veel intensiever werkt dan wij. Toen we het over melken hadden, bleken wij toch een betere melkprijs te hebben', geeft Oscar aan. Volgens Christina komt dat mede door de raskeuze. 'Op veel bedrijven zijn holsteins heel geschikt, maar bij ons ligt de voorkeur echt bij een kleinere en robuustere koe zoals mrij en fleckvieh.' |

Extra foto's online

Meer foto's van het bedrijf en het bijbehorende uitzicht zijn te vinden op de Veeteeltwebsite.

▶ Fotoserie op veeteelt.nl